

UCHWAŁA NR XXVIII/704/26
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 28 września 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej budowy ferm drobiu

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U z 2018 r. poz. 870) oraz art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 720 z późn. zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Postanawia się nie uwzględnić petycji w sprawie budowy ferm drobiu, złożonej przez Pana [REDAKTOWANE], reprezentującego mieszkańców miejscowości Beznatka, gm. Ceków-Kolonia, pow. kaliski.

§ 2.

Uchwałę wraz z uzasadnieniem doręcza się przedstawicielowi wnoszącym petycję.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Wielkopolskiego

Tatiana Sokołowska

Uzasadnienie do uchwały nr XXVIII/704/26
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 28 września 2026 r.

W dniu 25 czerwca 2026 r. do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego wpłynęła petycja (pismo z dnia 17 czerwca 2026 r.), złożona przez Pana [REDAKTOWANE] o mieszkańców miejscowości Beznatka, gm. Ceków-Kolonia, pow. kaliski. Petycja dotyczy zagadnień związanych z budową ferm na obszarze gminy, w tym podjęcia działań na rzecz ochrony mieszkańców przed skutkami sztucznego dzielenia inwestycji drobiarskich. Wnoszący petycję przedstawili chronologię działań podejmowanych przez inwestora, zwracając szczególną uwagę na podzielenie planowanej inwestycji, celem uniknięcia obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego na eksploatację instalacji, o którym mowa w art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.). Podkreślono również, że miejscowość Beznatka i okoliczne wsie są już znacząco obciążone działalnością przemysłu drobiarskiego, zatem realizacja kolejnej fermy może doprowadzić do pogorszenia warunków życia mieszkańców.

Wobec powyższego Mieszkańcy wnieśli o:

1) zajęcie oficjalnego stanowiska przez Sejmik Województwa w sprawie niekontrolowanego zagęszczenia wielkotowarowego ferm drobiu w tej części Wielkopolski oraz procedury sztucznego dzielenia dużych inwestycji na mniejsze wnioski, co uderza w bezpieczeństwo mieszkańców;

2) inicjatywę w zakresie wypracowania regionalnych programów ochrony przed uciążliwościami zapachowymi i epidemiologicznymi oraz zwrócenie uwagi na podległych służb ochrony środowiska na problem omijania prawa metodą tzw. „salami slicing”;

3) wsparcie działań lokalnego samorządu (Wójta Gminy Ceków-Kolonia), który podjął kroki w celu wyegzekwowania od inwestora pełnych badań środowiskowych dla całego powstającego kompleksu.

Odnosząc się do zgłoszonych postulatów przede wszystkim wymaga podkreślenia, że w myśl jednej z podstawowych zasad demokratycznego państwa prawnego, tj. zasady praworządności (legalizmu), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu musi znajdować umocowanie w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a więc w konstytucji, ustawie, ratyfikowanej umowie międzynarodowej, rozporządzeniu lub akcie prawa miejscowego. Tymczasem żadne z ww. źródeł prawa nie zawiera przepisu (normy prawnej) przyznającego Sejmikowi Województwa Wielkopolskiego uprawnienia do podejmowania działań, o których mowa w petycji. W szczególności należy zauważyć, że uprawnienia te nie wynikają z ogólnych regulacji ustrojowych, zawartych w ustawie o samorządzie województwa, jak również z aktów prawnych w dziedzinie szeroko rozumianej ochrony środowiska, z których najbardziej istotnym jest ustawa Prawo ochrony środowiska.

Ustawodawca nie przewiduje możliwości tworzenia regionalnych programów ochrony przed uciążliwościami zapachowymi i epidemiologicznymi. Co więcej, w polskim porządku prawnym nie funkcjonują żadne regulacje antyodorowe. Natomiast wytyczne dotyczące ograniczenia uciążliwości zapachowych związanych z intensywnym chowem drobiu lub świń, zostały określone w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. Urz. UE. L Nr 43, str. 231). Dokument ten określa najlepsze dostępne techniki służące zapobieganiu i ograniczaniu emisji, w tym emisji zapachowych, a podmiotami obowiązany do ich stosowania są prowadzący instalacje wymagające pozwoleń zintegrowanego w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska. Uprawnienia kontrolne w tym zakresie posiadają właściwe organy ochrony środowiska, nie zaś organ stanowiący województwa. Wbrew twierdzeniu zawartemu w postulacie pkt 2 petycji, Sejmik Województwa Wielkopolskiego nie posiada podległych służb ochrony środowiska.

Należy również zaakceptować, że kwestie dotyczące bezpieczeństwa epidemiologicznego, ochrony zdrowia zwierząt, przestrzegania wymagań weterynaryjnych oraz prawidłowości prowadzenia działalności w zakresie produkcji zwierzęcej, pozostają w zakresie właściwości organów Inspekcji Sanitarnej oraz Weterynaryjnej.

Ocena, czy określone zamierzenia inwestycyjne stanowią jedno przedsięwzięcie, czy też odrębne przedsięwzięcia, a także w zakresie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, należy do właściwych organów prowadzących postępowania w sprawach indywidualnych, na podstawie okoliczności faktycznych i prawnych. W tym kontekście warto zauważyć, że problem stosowania tzw. „salami slicing” – procederu polegającego na podziale przedsięwzięcia na mniejsze zamierzenia w celu uniknięcia obowiązków ciążących na prowadzących instalacje – został dostrzeżony na poziomie centralnym, co znalazło wyraz w projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 marca 2026 r. (UC99). Nowelizacja zawiera regulacje, których celem jest m.in. eliminacja zjawiska sztucznego dzielenia ferm. Projekt obecnie jest na etapie opiniowania.

Ustawa o samorządzie województwa oraz ustawy szczególne zawierają regulacje dotyczące współdziałania jednostek samorządu terytorialnego. W ramach form współdziałania ustawodawca nie przewidział wspierania przez samorząd województwa działań organów wykonawczych gmin (wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast), podejmowanych w stosunku do inwestorów realizujących przedsięwzięcia polegające na budowie, czy też eksploatacji instalacji w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie należy zauważyć, że stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa, organy samorządu województwa nie stanowią wobec powiatu i gminy organów nadzoru lub kontroli ani organów wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym.

Niewątpliwie postulaty wskazane w petycji są istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców miejscowości Beznatka, jednak z uwagi na ww. okoliczności nie mogą zostać zrealizowane przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego.

Zgodnie z przepisem art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, petycja i projekt niniejszej uchwały zostały skierowane do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt przedmiotowej uchwały.

W tym stanie rzeczy, podjęcie przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego niniejszej uchwały jest uzasadnione.